7/6015

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: B100TSH0140001
Konu: Yazılı soru önergesi cevaplandırılması

14.03.02. 3980

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.02.2002. tarih ve 7/6015-13545 sayılı yazıları.

İlgi yazınız ve eki incelenmiştir. Şanlıurfa Milletvekili Sayın Yahya AKMAN'ın vermiş olduğu "Sigaranın insan sağlığına verdiği zararlar" ile alakalı verilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Doç. Dr. Osman DURMUŞ
Sağlık Bakanı

EK: Önerge Cevabı

7/6015

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Yahya AKMAN tarafından verilen "Sigaranın İnsan Sağlığına Verdiği Zararlar" ile alakalı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

Soru 1- Türkiye'de 2001 yılı içinde, sigaranın verdiği zararlardan dolayı hayatını kaybeden vatandaşların sayısı kaçtır?

Cevap 1- Sigaranın direkt ve endirekt (aktif ve pasif içicilik olarak) yalnızca akciğer, larinks, bronş, özefagus, mesane kanserlerine neden olmakla kalmayıp; kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), kronik üst solunum yolları enfeksiyonu , damar sertliği, koroner damar yetmezliği, hipertansiyon, düşük doğum ağırlıklı bebeklerin doğmasına sebebiyet vermesi gibi insan sağlığına çok yaygın olarak zarar verdiği bilinmektedir.

Ülkemizde yukarıda sayılan hastalıkların neden olduğu ölümlerin tümünden sigara sorumlu tutulmaktadır. Buna ait yapılan uluslararası çalışmalar bir ülkedeki tüm ölümlerin yaklaşık 1/3'ünün sigara ile ilgili olduğunu göstermektedir. Bu nedenle ülkemizde 400.000 ölüm var olduğu farz edilirse, en iyimser rakamlarla 100.000 vatandaşımızın sigaranın zararlı etkilerinden kaynaklanan sebeplerle öldüğü kabul edilmektedir.

Soru 2- Sigara nedeniyle 2001 yılında yapılan sağlık harcamalarının miktarı ne kadardır ?

Cevap 2- Yukarıdaki cevapta belirtildiği gibi sigaranın zararlarının yaygın olması sigara nedeni ile yapılan harcamaların gerçek boyutlarını hesap etmeyi zorlaştırmaktadır. Ancak sadece akciğer, larinks, özefagus ve mesane kanserleri için yıllık tıbbi maliyetin 300 milyon dolar olduğu varsayılmaktadır. Bu rakama işgücü kayıpları ve kanser dışı sigaranın zararları ile oluşan diğer hastalıkların sağlık araştırmaları dahil değildir. Tahmini olarak bir ülkede sigaranın gerçekçi sağlık harcamaları akciğer kanserinin 3-4 misli olarak hesaplanabileceğinden ülkemizde 2001 yılında sigaranın verdiği rahatsızlıklar ile alakalı olarak yapılan sağlık harcamalarının 1 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Soru 3- Sağlık kuruluşlarında, sigara nedeniyle tedavi gören kaç kişi vardır ?

Cevap 3-Ülkemizdeki tüm kronik obstrüktif akciğer hastalığı, damar sertliği, kanser (akciğer, bronş, mesane) ve diğer kanserlerle ilgili tedavi gören kişilerin sayısı bu sorunun cevabını oluşturur. Diğer hastalıklar nedeniyle tedavi gören hasta miktarı belli olmamakla birlikte sigaraya bağlı kanser nedeniyle tedavi gören hastaların sayısı aşağıya çıkartılmıştır.

Akciğer-Bronş	7895
Larinks	1306
Özefagus	471
Mesane	1648
Toplam:	11.320

Dr. M. Tahir SOYDAL
Genel Müdür V.

7/6015

SİGARAYA BAĞLI ÖLÜMLERİN GENEL ÖLÜMLER İÇİNDEKİ YERİ

İngiltere'den İstatistik Profesörü Richard Peto, 18 Şubat 2002'de Varşova Konferansı'nda yaptığı sunumda sigara içenlerden yarısının sigaraya bağlı nedenlerden öldüğünü belirtmiştir. Bu bilgi BMJ, 5 August 2000, vol 321 p 323-9'da yayınlanan *Smoking, smoking cessation, and lung cancer in the UK since 1950: combination of national statistics with two case-control studies* makalesi sayfa 328'de belirtilmektedir. Türkiyede yetişkinlerde sigara içme oranı erkeklerde %60 civarında belirtilmektedir. Bu bilgi ile Türkiye'de sigaraya bağlı ölümlerin %30'unun sigara nedenli olduğu çıkarılabilir.

Tunus 1998 çalışmasına göre, erkeklerde ölümlerin %22'si, kadınlarda % 4'ü sigaraya bağlı.

Fakhfakh R ve ark. [Mortality due to smoking in Tunisia in 1997][Article in French] Tunis Med 2001 Aug-Sep;79(8-9):408-12

İspanya'da 1998'de yapılan çalışma erkek ölümlerinin dörtte birinin sigaraya bağlı olduğunu göstermiş.

Banegas ve ark [Smoking-attributable deaths in Spain in 1998] [Article in Spanish] Med Clin (Barc) 2001 Dec 1;117(18):692-4

Danimarka'da 25 yıllık bir dönemde yapılan incelemede erkek ölümlerinin %22.8'inin, kadın ölümlerinin %16.5inin sigaraya bağlı olduğu bulunmuş.

Juel K [Impact of tobacco, alcohol overconsumption and drug abuse on mortality in Denmark. Trends over 25 years, 1973-1997] [Article in Danish] Ugeskr Laeger 2001 Aug 6;163(32):4190-5

Hong Kong'da yapılan 1998 çalışması, 35-69 yaş arası erken ölümlerin erkeklerde %33'ünün ve kadınlarda %5'inin, totalde % 25'inin sigaraya bağlı olduğu belirlenmiş. Hong Kong'da sigara içme prevalansı Çin'e göre 20 yıl daha önce pik yaptığığ için çlaışma Çin'in 20 yıl sonraki profilini tahmin etmek amacıyla yapılmış.

Lam Th ve ark. Mortality and smoking in Hong Kong: case-control study of all adult deaths in 1998. BMJ 2001 Aug 18;323(7309):361

Almanya'da 1995 verilerine göre erkeklerde %24.3 ile 29.2 arasında, kadınlarda %5.6 ile %13.2 arasında (eyaletlere göre)

John U, Hanke M. [Tobacco smoking attributable mortality in Germany] [Article in German] Gesundheitswesen 2001 Jun;63(6):363-9

Kanarya adalarında 1975-1994 arası dönemde sigaraya bağlı ölümler % 20'nin üstünde.

Bello Lujan LM ve ark. [Evolution of mortality attributable to tobacco in the Canary Islands (1975-1994)] [Article in Spanish] Rev Esp Salud Publica 2001 Jan-Feb;75(1):71-9

ABD Oregon eyaletinde 1989-1996 arası ölümlerin %20.1'i sigaraya bağlı. Ancak ABD'de sigara içme prevalansı %24.1'e gerilemiş durumda. {*MMWR* Highlights Friday, October 6, 2000 / Vol. 49 / No. 39}

Thomas AR ve ark. Comparison of physician based reporting of tobacco attributable deaths and computer derived estimates of smoking attributable deaths, Oregon, 1989 to 1996. Tob Control 2001 Jun;10(2):161-4

ABD Surgeon General's raporu tüm ölümlerin beşte birinin sigaraya bağlı olduğunu Mortality Morbidity Weekly Report adı verilen derlemelerde belirtiyor.

ABD'de genel olarak sigaraya bağlı 400.000 ölüm tahmin ediliyor. ABD nüfusu 280 milyon civarında.

Thun MJ. Smoking vs other risk factors as the cause of smoking-attributable deaths: confounding in the courtroom.JAMA 2000 Aug 9;284(6):706-12

80 YIL
T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
2 Mayıs 1920 2000

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı

7/6015

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Yahya AKMAN tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sağlık Bakanı Sayın Osman DURMUŞ'a yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soruların cevabı :

Soru-1 Türkiye'de 2001 yılı içinde, sigaranın verdiği zararlardan dolayı hayatını kaybeden vatandaşların sayısı kaçtır?

Cevap-1 Sigara direkt ve indirekt (aktif ve pasif içicilik olarak) yanlızca akciğer, larinks, bronş, özefagus, mesane kanserlerine neden olmakla kalmaz; Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), kronik üst solunum yolları enfeksiyonu, damar sertliği, koroner damar yetmezliği, hipertansiyon, düşük doğum ağırlıklı bebeklerin doğması ile insan sağlığına çok yaygın olarak zarar verir.

Ülkemizde yukarıda sayılan hastalıkların neden olduğu ölümlerin tümünden sigara sorumlu tutulmaktadır. Buna ait uluslararası yapılan çalışmalar bir ülkedeki tüm ölümlerin yaklaşık 1/3'ünün sigara ile ilgili olduğunu göstermektedir. Bu nedenle ülkemizde 400.000 ölüm var olduğu farzedilirse en iyimser rakamlarla 100.000 vatandaşımızın sigara ile öldüğü kabul edilmektedir.

Soru-2 Sigara nedeniyle 2001 yılında yapılan sağlık harcamalarının miktarı ne kadardır?

Cevap-2 Yukarıdaki cevapta belirtildiği gibi sigaranın zararlarının yaygın olması sigara nedeni ile yapılan harcamaların gerçek boyutlarını hesap etmeyi zorlaştırmaktadır. Ancak sadece akciğer kanserinden 1998 yılında 36082 vaka saptanmıştır. Sigaranın neden olduğu kanser türlerinin sayısal değeri aşağıda ki tabloda gösterilmiştir.

Akciğer-Bronş	→	7895
Larinks	→	1306
Özefagus	→	471
Mesane	→	1648

Bu kanserler için yıllık tıbbi maliyetin 300 milyon dolar olduğu varsayılmaktadır. Bu rakama işgücü kayıplar ve kanser dışı sigaranın zararları ile oluşan hastalıkların sağlık araştırmaları dahil değildir. Tahmini olarak bir ülkede sigaranın gerçekçi sağlık harcamaları akciğer kanserinin 3-4 misli olarak hesaplanabileceğinden ülkemizde 2001 yılında yapılan sağlık harcamalarının 1 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Soru-3 Sağlık kuruluşlarında, sigara nedeniyle tedavi gören kaç kişi vardır?

Cevap-3 Ülkemizdeki tüm kronik obstrüktif akciğer hastalığı, damar sertliği, kanser(akciğer, bronş, larins, mesane) ve diğer kanserlerle ilgili tedavi gören kişilerin sayısı bu sorunun cevab